

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Noul proiect de conversiune. — Jos minciuna. — Conversiunea și creditul. — Noul proiect pentru conversiunea datoriiilor agricole. — Impozitul pe salarii și tantieme la particulari. — Noule timbre fiscale mobile. — *Cronica:* Stampilarea banenotelor. O acțiune a băncilor săsești.

Noul proiect de conversiune.

Guvernul, precum am anunțat în Nr. nostru trecut, și-a modificat proiectul de lege pentru conversiunea datoriiilor agricole. Il dăm pe scurt în alt loc a revistei noastre.

Este al treilea ori al patrulea proiect, ce se prezintă și încă în galop.

Fără a fi trecut în noua sa redactare prin filiera Consiliului legislativ, fără a a fi fost făcut prealabil cunoscut cercurilor interesate și nici chiar parlamentarilor, cari vor avea să se pronunțe asupra lui, proiectul a fost prezentat deja Corpurilor legiuitoare.

Și precum se pare guvernul are intenția să accelereze și să forțeze votarea lui.

Modificările aduse proiectului anterior, nu sunt de loc liniștitoare.

Sufere noul proiect de aceleași defecte de bază ca și cele premergătoare. Principiul de bază al creditului: respectul proprietății mobiliare și ale angajamentelor contractuale sunt călcați în picioare.

Dispozițiile, ce le cuprinde, egalează cu o expropriere a capitalului mobilă abia înșghebat și atât de necesar la noi în țară.

Consecința: sdruncinarea din temelii a organizației noastre de credit, a băncilor, și chiar nimicirea a celor mai multe din ele.

Proiectul este întâmpinat cu multă îngrijorare, nu numai de cercurile direct interesate și primejdute în existența lor, ci și de însăși cercurile, ce urmează a fi „asenate”. Toate partidele politice, afară doar de cel guvernamental, îi opun, cea mai dârză rezistență.

Diferitele organizații, asociațiuni de bănci din țară, și-au fixat punctul de vedere față de proiectul guvernului și au propus unele soluții, peste cari însă guvernul trece cu un dispreț suveran.

Din unele părți se semnalează chiar hotărâri radicale și cu consecințele cele mai dezastruase pentru întreaga viața noastră economică.

Se preconizează închiderea în masă a băncilor din țară; cereri în masă de concordate preventive din partea băncilor, iar „Asociația Băncilor din România” într'un memoriu recent trimis Ministrului de finanțe, declară deschis, că în caz de votare a proiectului, în forma sa actuală, nu-i rămâne altceva de făcut, decât să dea a doua zi după votarea legii, în mâinile Statului conducerea mai departe a sufelor de instituțiuni de credit, respectiv licuidarea lor lentă. Măsuri de sigur extreme, cari însă se impun de împrejurări.

Haosul produs, în țara întreagă de nenorocitul proiect al guvernului, conceput într'un ceas rău, este indescriptibil.

În fața lui este de datoria părinților patriei, fără deosebire de coloritul lor politic, cari se știu ridica deasupra măruntelor interese personale și de partid, să se ralieze și să împiedice, cu toate mijloacele, ce le stau la dispoziție, votarea legii de conversiune în redactarea

sa actuală. Să abată prin aceasta dezastrul, ce amenință viața noastră economică și întreaga țară.

Apelăm îndeosebi la dnii parlamentari, cari au onorat cu prezența lor adunarea băncilor noastre ținută la 10 Ianuarie a. e. în Cluj, unde au luat în privința aceasta anumite angajamente morale.

Nimeni, nici înseși băncile, nu cer abandonarea ideii de asanare și conversiune a datoriei agricole, Cer numai soluționarea rațională a acestei probleme — cu asigurarea existenței lor mai departe.

Jos minciuna.

Cu ocazia schimbărilor de guverne, și mai ales când s'a văzut că din guvernele nouă fac parte „specialiști“ ori bărbați politici militanți, cari în opoziție știau să ne talmăcească și să ne formuleze atât de sucint dezideratele, — mulți dintre noi au respirat ușurați, în credința că „acum se vor îndrepta lucrurile“, „acum vom scăpa de birurile insuportabile“, — căci a ajuns, omul potrivit la locul cuvenit. Ei dar printr'o neexplicabilă metamorfozare a acelor „potriviiți“ și „nepotriviiți“, trecuți odată peste pragul ministerului, aproape nici unul nu a justificat încrederea anticipată ce i s'a acordat, — aproape cu toții au lăsat după ei desiluzii, cari au intensificat amărăciunea generală, și au potențat exasperarea bietului contribuabil, care nu mai poate suporta costul atâtor experimentări. Increderea ce le-am acordat tuturor celor perondați la cârmă era nu numai o datorie cetățenească, ci era și expresia credinței într'un viitor mai bun, era dorința de a vedea lucrurile îndreptate, de a ne apropia de restabilirea stărilor normale, pentru a ne vedea fiecare de treburi, fără să mai avem simțământul descurajator al nesiguranței zilei de mâine.

Nu găsim altă explicație, pentru această metamorfozare decât, că atmosfera, ce stăpânește la diferitele ministere este îmbăcsită de un invincibil biurocratism, care zăpăcește și cele mai luminate capete, și pe cei mai bine intenționați oameni. Trebuie, că susținătorii aceluși spirit, care cauzează atâtea suferințe de prisos acestei țări, sunt oameni

izolați de lume, oameni, cari evită să ia contact cu realitatea, și cred, că atunci își fac datoria, față de țară, când consideră ministerele drept fortărețe, din care se dă luptă împotriva cetățenilor în general, sau numai a unor părți a lor. Astfel vedem pus statul într'o luptă continuă cu cetățenii, pe care îi conturbă în ocupațiunile lor folositoare, cu tot felul de legiuiri revoluționare, cu tot felul de măsuri pripite, cari răstoarnă ordinea economică și ruinează oameni și instituțiuni folositoare, fără să echivaleze cu ceva acest sacrificiu grozav și fără sfârșit. Vedem înfiripându-se tot mai mult o morală aparte pentru stat, în contrast cu cea valabilă pentru cetățenii ei. Statul pretinde să-i plătești, ce i se cuvine, indiferent, că poți, ori te ruinezi plățind ceeace-ți dictează, — iar el nu plătește, ba nu-ți primește să-l plătești nici cu creanțele ce le ai asupra lui! Dacă ai plătit Statului ceva în plus, fie ca impozite, taxe, ori alte drepturi, nu este chip de a le reprimi; trebuie să-ți faci spese cu călătorii și alergări, cari dau de multeori un total egal cu ceeace ai avea de primit dela stat. Intre particulari, reținerea unui ban ce nu-i al tău, este grav sancționată în codul penal, statul are dreptul să-l rețină cât o vrea. Trebuie să te căciulești pe la toți din Minister începând dela ușier până la Ministru, căci dacă faci proces, acesta durează cu anii, speșele nu ți le restituie nimeni, vai de capul tău biet cetățean, ajuns pe mâna formidabilului biurocratism românesc! Curbele de sacrificiu și rofuzirile salariilor funcționarilor statului, contribuie, ca efectele acestor stări de lucruri să fie și mai dureros simțite, în criza economică de azi! În spiritul, care domnește în administrația statului au rămas prea multe elemente de origine turcească, datorită cărora în sinul funcționarilor statului predomină părerea, că contribuabilii sunt pentru stat și nu statul pentru ei.

Cu ocazia ultimei modificări a legii contribuțiilor directe, cercurile negustorești și de industriași erau atât de fericite, mai ales cele din Vechiul regat, îndrăgostite de cele două cuvinte: „pătența fixă“, — că în fine au scăpat din torturile fiscului. Când au văzut apărut textul legii în „Monitorul Oficial“, li s'a stămpărat focul acelei bucurii grăbite,

căci medicamentul oferit pentru vinderea suferințelor lor de contribuabili istoviți, conținea un purgativ drastic, atât de puternic, încât este capabil de a ușura de ultimele rezerve bănești, ce bruma vor fi avut norocul și priceperea de a mai pune la o parte. Impozitul minimal și cel stabilit, — dacă fiscul găsește, că așa trebuie, — după semnele exterioare, sunt dispoziții cu mult mai grave, decât cele pe cari le conținea legea veche rea, îmbunătățită acum de dl Brătescu.

Proiectul de lege pentru reglementarea comerțului bancar, cel al conversiunii datorilor agricole și altele, cari vor mai eși din oficina biurocratismului, nu vor contribui cu nimic la îndreptarea stărilor de azi, ei mai curând le vor agrava. Și atunci, când prevedem atât de clar efectele, trebuie să facem sforțări extreme pentru a ne stăpâni revolta sufletească, de care suntem stăpâniți, căci nu voim ca acelui biurocratism dobitoicesc să-i dăm în mână arma de apărare, atât de des folosită de cei miopi ori de reacredință, față de cetățenii chinuți de greutatea zilelor de azi, — prin apostrofarea de bolșevici! Nu! Vom lupta contra tuturor artificilor și prostiilor omenești, strigând jos minciuna! Să avem curaj de a privi lucrurile așa cum sunt în realitate, și să tragem concluziile logice ce se impun, — conformându-ne lor. Statul să-și limiteze cheltuielile în cadrele puterii de plată a contribuabililor, căci politica sa financiară duce la sărăcirea țării, degradându-o până la valoarea unei colonii, sacrificate poștei de câștig a capitaliștilor străini. În legiurile economice să-și facă bărbații politici un program general complet, unitar și de continuitate, căci cârpele legiurilor parțiale ale problemelor economice intensifică haosul și compromit încrederea în vitalitatea ordinii burgheze, ceea ce ar fi un păcat de neiertat.

Deci, la vremurile epocale de azi cerem suflete ridicate, cerem unitate de activitate în conducerea treburilor țării, cerem sinceritate și omenie pe întreaga linie.

Jos minciuna!

MARSUAS.

Conversiunea și creditul.

Precum se vede problema datorilor agricole să discută cu îngrijorarea ce merită. Aproape nu este zi în care să nu citim în gazete, alte soluții, alte păreri, alte proiecte, unele mai bune decât celelalte. În cele ce urmează nu ne vom ocupa de nici unul din acestea, pentru că oricât ar fi ele de folositoare, nu vor fi luate în seamă de actualul guvern, care preferă proiectul dlui ministru Argetoianu. Vom schița în linii generale consecințele conversiunii pentru credit.

În prezent, situația populației întregi din această țară, și nu numai a agricultorilor, este extrem de gravă. Guvernul — se spune — că dorește îmbunătățirea situației agricultorilor din România. Soluția cea mai potrivită: conversiunea datorilor agricole după proiectul dlui ministru Argetoianu. În felul acesta s'ar pune frâu nemulțumirii țăranilor pe un timp scurt. Ori cum ar fi, populația, adică agricultorii așteaptă dela acest proiect salvarea lor din situația catastrofală în care se găsește. De fapt prin conversiunea intenționată, guvernul își ajunge scopul, împăcând pentru un moment pe agricultori, cari încă nu-și pot da seama că această conversiune poate fi dăunătoare chiar și pentru ei.

Populația cealaltă se revoltă fiindcă în acest proiect de lege văd catastrofa generală a acestei țări.

Aceasta am constatat-o dela început și noi. Dispozițiile excepționale din acest proiect de lege vor suprima pentru mult timp regulile, cari mențin raportul normal în afacerile de toate zilele, dintre debitor și creditor. El nu poate fi de un folos real pentru agricultori, deoarece în acelaș timp, favorizează o parte și nedreptățește altă parte, deși toți sunt cetățeni ai acestei țări.

Proiectul de lege prevede eșalonarea plăților pe un termen lung și cu o dobândă redusă. După regula contabilitească, față de unul care câștigă trebuie să fie unul care pierde, adică, nu există debit fără credit; prin urmare în cazul de față, dacă agricultorii debitori profită, în schimb, sunt și agricultori, cari prin efectul legii conversiunii sunt expuși a pierde micile lor economii depuse la bănci. Aceștia sunt deponenții, acționarii, creditorii particulari, ș. a. Banca nu este o persoană fizică, care să aibă banii săi proprii, ei, este o asociație de oameni crușători, cari au depus banii lor și aceștia au fost plasați în datorii pe care Statul impune băncilor să le mțeșoreze. Iată deci cum favorizând pe unii, lovește pe alții și de aceea susținem că, deși recunoscută utilitatea conversiunii datorilor agricole, dar, spre a se evita în cea mai largă mă-

sură, erorile profitoare pentru unii și dăunătoare pentru alții, să se țină seamă de părerile oamenilor pricepuți în materie“.

Actualul proiect — mărturisim — distruge creditul, după cum legea opririi execuțiilor silite a adus cu sine suprimarea ori căruia credit nou.

Această suprimare este o măsură necesară, adoptată de conducătorii băncilor noastre, cari nu mai înțeleg să și riște capitalurile ce le-au fost încredințate, din cauza legilor cu caracter de favoritism pentru debitori și cu caracter de persecuție pentru capital. O parte din agricultori nu au datorii, și poate pentru nevoile casnice, au nevoie de credit. Astăzi însă, credit nu mai poate găsi. Deaceia se consideră conversiunea ca o grea lovitură dată creditului.

Totodată prin conversiune se dă o grea lovitură bugetului Statului. Iată cum. (Luăm datele după dl St. Dumitrescu). O bancă cu un plasament de 30 milioane Lei aduce pe an Statului pentru polițele preschimbate, un venit de minimum Lei 400.000. Aceiași bancă mai plătește impozite directe și indirecte de circa Lei 1.500.000. Prin conversiune toate acestea vor dispărea complet.

Și atunci întrebăm, de unde se va completa golul acesta?

Se face conversiunea așa cum e planuită atunci efectul va fi contrar celui așteptat.

Vom vedea!

ION OPRIS.

Noul proiect pentru conversiunea datoriilor agricole.

Am semnalat în numărul nostru trecut, că guvernul s'a decis la modificarea proiectului său de lege referitor la conversiunea datoriilor agricole.

Iată dispozițiile principale ale proiectului de lege modificat:

Se declară convertibile datoriile proprietarilor de bunuri rurale și de terenuri destinate agriculturii, grevate astăzi în favorul ori căruia creditor particular, bănci și instituții din țară. (Art. 1).

Art. 3. — Datoriile agricultorilor, proprietari de 10 ha (20 jugăre), sau mai puțin, sunt reduse cu 50 la sută și sunt convertite, de plin drept, din momentul publicării legii de față, într'o creanță amortizabilă pe termen de 30 ani, cu o dobândă de 4 la sută pe an.

Acest termen este obligator pentru creditorii și facultativ pentru debitorii, cari se pot libera cu anticipație în totul sau în parte.

Creditorii, indiferent de natura creanțelor, titlu și rang, nu pot reclama în justiție și nici cere executarea decât pentru rata aferentă anului în curs.

Creanțele convertite de drept din portofoliul Băncilor Populare, vor purta o dobândă anuală

de 8 la sută, diferența de 4 la sută rămânând în sarcina Ministerului de finanțe.

Nu vor beneficia de conversiune debitorii ale căror datorii nu depășesc în total 300 Lei de ha (2 jugăre).

Pentru debitorii băncilor populare, minimum neconvertibil este Lei 600 de ha (2 jugăre).

Art. 5. — Creditorii, de orice fel, al categoriei de debitori, prevăzuți la art. 3 vor face în termen de 2 luni de zile dela data publicării prezentei legi declarațiunile de sumele ce au de primit, capital și dobânzi, la primăria de reședință a debitorului, indicând și numele și domiciliul debitorului, natura titlului și garanțiile ce au.

După trecerea termenului de 2 luni, dosarul declarațiilor și registrul de înscriere vor fi depuse la judecătorul respectiv, încheindu-se proces-verbal.

Declarațiunile creditorilor și debitorilor pot fi făcute și direct înaintea judecătorului de ocol al domiciliului debitorului.

Judecătorul de ocol va constata cuantumul pasivului după ce va fi ascultat întimpinările făcute de creditor și de debitor în această privință. În acest scop părțile vor fi chemate din oficiu de judecător.

Hotărârea judecătorului de ocol va putea fi atacată cu apel de creditor și debitor înaintea tribunalului respectiv.

Termenul de apel este de o lună și va curge în toate cazurile dela pronunțarea hotărârii.

Hotărârile tribunalului vor putea fi atacate cu recurs de către creditorii și debitorii înaintea Curții de apel în termen de o lună dela comunicare.

Art. 6. — Hotărârea judecătorului de ocol sau a tribunalului respectiv va forma titlul pentru creditor care nu-l va putea pune însă în executare decât în condițiunile stabilite de art. 3 al prezentei legi.

Art. 7. — Aceste dispozițiuni se vor aplica și proprietarilor agricoli, cari au mai mult de 10 ha. (20 jugăre), înlăturați dela beneficiul conversiunii, reducerii sau concordatului categoriei lor, cu condițiunea de a face declarațiunea că-și restrâng cererea numai pentru 10 ha. (20 jugăre), abandonând restul proprietății urmării de drept comun a creditorilor.

Art. 8. — Pot fi asanate și datoriile agricole, ale proprietarilor, cari posedă mai mult de 10 ha. (20 jugăre), dacă aceștia vor face dovada că datoriile au fost contractate în vederea dobândirii de pământ, înființării și sporirii inventarului viu și mort, construcții agricole, plantațiuni și îmbunătățiri fonciare, irigațiuni, indiguiri și drenaje, precum și pentru cheltueli de exploatare, capital și procente, până în momentul depunerii legii.

Art. 9. — Debitorii cari vor să se libereze oferind creditorilor lor plata creanțelor prevăzute la art. 9 din prezenta lege, vor beneficia de reducerea dobânzilor acumulate, cari se vor calcula în modul următor:

10 la sută pentru datoriile contractate în cursul anului 1931;

20 la sută pentru datoriile contractate în cursul anului 1930;

30 la sută pentru datorile contractate în cursul anului 1929;

40 la sută pentru datorile contractate în cursul anului 1928;

50 la sută pentru datorile contractate în cursul anului 1927, sau anterior acestei date.

Art. 14. — Vor putea cere concordatul agricol proprietarul bunurilor prevăzute în prezenta lege, pentru datorile lor definite de art. 2 și 9 oferind o cotă de minimum 50 la sută din totalul creanțelor lor, capital și dobânzi, plătitibile în termen de cel mult 30 de ani.

Ei sunt obligați a depune odată cu cererea de concordat, un tablou al situațiunii activului și pasivului lor, precum și un plan de lichidare, prin amortizarea datoriiilor lor, cu specificarea cotelor ce oferă și cu arătarea că veniturile lor sunt îndestulătoare pentru acoperirea ratelor de amortizare.

Creditorii vor putea prezenta instanței întimpinările lor, fie pentru a dovedi că debitorul se poate achita, față de capacitatea sa de plată într'un termen mai scurt, fie că sumele oferite sunt prea mici față de această capacitate.

Prima cotă concordatară, stabilită prin hotărâre, este exigibilă chiar la data la care hotărârea a rămas definitivă.

Art. 18. — Dela data introducerii cererii de concordat și până la omologarea definitivă a concordatului, nici un creditor pentru vreo cauză sau un titlu anterior cererii de concordat, nu poate înființa sau continua vreo executare silită asupra averii imobiliare agricole, precum și asupra accesoriilor sau produselor aferente.

Orice înstrăinări și constituiri de drepturi reale sunt nule.

Art. 33. — Proprietarii mai mari de 10 ha (20 jugăre), cari nu ar putea sau nu ar voi să beneficieze de dispozițiunile referitoare la asanarea prin reducere sau concordat, vor putea să ceară tribunalului domiciliului lor, amânarea execuțiunii silită, cu condițiunea de a se obliga să lichideze datorile, în termen de 3 ani, cu o dobândă de 8 la sută.

Articolele, ce urmează conțin dispoziții referitoare la instituțiile de credit, al căror portofoliu a fost supus asanării:

Astfel conform art. 34. — Toate instituțiunile de credit, de orice natură ar fi ele, al căror portofoliu a intrat în cazurile de aplicațiune ale conversiunii de drept, a reducerii dobânzilor acumulate sau concordatului, vor putea, prin derogare de art. 184 c. com., să utilizeze fondul de rezervă cât și rezervele lor latente, pentru amortizarea portofoliului lor.

Ele sunt autorizate, deasemenea, de a menține în bilanșurile lor, la activ, într'un cont de ordine, diferențele, ce ar rezulta la portofoliu din aplicarea legii de față.

Acest cont de ordine va fi amortizat prin bilanșurile viitoare. Sumele destinate amortizării sunt scutite de impozitele speciale.

Art. 35. — Instituțiunile de credit al căror capital deplin vărsat depășește suma de Lei 10.000.000 — pot cere Casei de amortizare să emită pentru contul lor, titluri de ipotecă purtător, până la valoarea egală cu cuantumul creanțelor ce au rămas

după reducerea prin aplicarea prezentei legi și constatate prin hotărâri definitive. Aceste titluri vor fi garantate prin toate drepturile rezultând din hotărârile de mai sus și prin garanția Băncii care a cerut emisiunea.

Legea Casei de amortizare va prevedea condițiunile și formele acestei emisiuni.

Art. 36. — Nu vor putea fi declarate în stare de faliment, timp de 3 ani dela data publicării acestei legi, băncile populare și orice alte instituții de credit, al căror capital nu depășește 10.000.000 — Lei, dacă vor dovedi că cel puțin 25 la sută din portofoliul lor cuprinde creanțe, care au fost prezentate înaintea instanțelor respective la conversiune, reducere sau concordat.

Instituțiile de credit din această categorie vor beneficia de suspendarea cererii de declarare în stare de faliment în temeiul unui certificat liberat de instanțele chemate a hotărâri asupra conversiunii sau concordatului, prin care acestea atestă că cel chemat în declarare a făcut declarațiile de înscrierea creanțelor specificate, în prezenta lege.

Cererea de suspendare se va judeca în camera de Consiliu de urgență și cu precădere.

Art. 37. — Băncile Populare pot emite prin casa de amortizare sau prin Banca Centrală a Cooperativelor Sătești, titluri ipotecare la purtător, pentru o valoare care să reprezinte jumătate din valoarea ipotecii legale ce le a fost recunoscută prin hotărârile judecătorești care au supus asanării portofoliul lor.

Aceste titluri vor purta o dobândă de 8% anual.

Ele vor putea deasemeni opune în compensațiune debitorilor cari beneficiază de conversiunea de drept, valorile active, de orice natură, ale acestora, ce s'ar afla în patrimoniul lor.

Impozitul pe salarii și tantieme la particulari.

Instrucțiunile date de ministerul de finanțe.

Se știe că, prin legea publicată în „Monitorul Oficial” No. 301 din 28 Decembrie 1931, s'a înființat un impozit excepțional asupra tuturor veniturilor specificate în art. 43 din legea de unificare a contribuțiunilor directe, cuvenite funcționarilor particulari numai pe anul 1932, cum și asupra tantiemelor ce se vor încasa pe 1932 sau vor fi exigibile pe anul 1932, cuvenite membrilor din Consiliile de administrație, comitetelor de direcție, administratorilor delegați și cenzorilor societăților anonime.

Pentru aplicarea acestei legi, ministerul de finanțe, dă următoarele instrucțiuni:

Impozitul excepțional pe salariile funcționarilor particulari.

1. *Veniturile taxabile.* — Impozitul este așezat asupra venitului provenit din munca prestată sub forma de servicii.

Conform cu art. 1 al legii, veniturile supuse impozitului excepțional, sunt cele prevăzute de art. 43 din legea contribuțiunilor directe și anume:

salariile, remunerațiile, banii de chirie, indemnizațiile fixe lunare, de transport, cum și orice fel de indemnizații în natură sau în bani: participări la beneficii, tantieme, remize și alte asemenea venituri și remunerații cuvenite funcționarilor particulari angajați de către întreprinderile de orice fel, societăți în nume colectiv sau anonime.

La acest impozit sunt supuse și jetoanele de prezență, acordate funcționarilor particulari.

Sunt exceptate dela taxare, cheltuielile făcute, pentru deplasări în interesul serviciului justificate cu acte, precum și echivalentul locuinței în natură, pusă la dispoziția funcționarilor pe șantier și în fabrici, în interesul și pentru siguranța întreprinderilor respective.

Indemnizațiile în natură, se evaluează potrivit dispozițiilor § 121 din instrucțiunile de aplicare a legii contribuțiilor directe, adică locuința $\frac{1}{5}$ din salariu, hrana $\frac{3}{5}$, iar întreținerea totală, egală cu salariul.

Orice sumă care se acordă sub unul din titlurile de mai sus, se cumulează cu salariul lunii în care ea a fost acordată și apoi se calculează impozitul așa cum se arată la punctul 3.

Dacă un funcționar particular, primește salarii dela două întreprinderi, care sunt cu totul distincte, pentru calcularea impozitului excepțional salariile se taxează separat unul de altul, adică nu se comulează.

Gratificații și tantieme.

Gratificațiile și tantiemele acordate de către societăți, cu începere dela 1 Ianuarie 1932, funcționarilor particulari, din beneficiile anului 1931, sunt de asemenea supuse impozitului excepțional, deoarece ele devin exigibile de regulă, după încheierea bilanțului și aprobarea adunării generale, care are loc în cursul anului 1932. Taxarea se va face prin adăugarea lor la salariul cuvenit pe luna în care se plătesc. Exemplu: un funcționar particular cu salariul 15.000 Lei lunar, primește o gratificație de 30.000 Lei în luna Februarie 1932. Această gratificație se adaugă la salariu, obținându-se 45 mii Lei, care se va taxa potrivit normelor dela punctul 3.

Fac excepție dela această regulă numai participările la beneficii ale funcționarilor particulari, stabilite prin contracte sau prin statute. Acestea nu se cumulează cu salariul lunar. Așa dar, participările la beneficii se vor plăti în anul 1932, chiar dacă privesc beneficiile anului 1931, se vor repartiza în 12 părți și taxarea se va face lunar, după normele de mai jos, ca și când ar fi vorba de un alt salariu. Incasarea lor se va face cu ocazia plății lunare și primește în Februarie o participație. Exemplu: Dacă un funcționar particular are un salariu de 30 mii Lei lunar și primește în Februarie o participație de 120.000 Lei, participația nu va fi supusă impozitului excepțional, întrucât repartizată la 12 luni, cade sub minimum de 12.000 Lei dela care începe taxarea impozitului excepțional. Acelaș funcționar particular primește o participație de 240.000 Lei, care repartizată la 12 luni, dă lunar 20.000 Lei. După reducerea din suma de 20.000 Lei, a minimumului de 12.000 Lei, care e scutit, rămâne de taxat Lei 8000, pentru care se face calculul impozitului

așa cum se arată la punctul 3. Impozitul obținut astfel pentru o lună, se înmulțește cu 12 și se varsă la stat odată cu impozitul pe salarii, cuvenit pe Februarie.

Excepțiile.

2. *Excepții.* — Impozitul acesta nu se aplică pentru salariile și veniturile similare, enumerate la punctul 1, cari sunt primite de lucrătorii și muncitorii manuali, utilizați de către întreprinderile particulare. Printre lucrătorii manuali, se consideră și șefii de ateliere sau de echipe, cari depun și muncă manuală, lucrătorii agricoli, argații și servitorii.

Sunt scutiți de plata impozitului excepțional funcționarii asociațiilor, societăților și instituțiilor culturale și de binefacere, cum sunt: Academia Română, Societatea „Astra” din Ardeal, Liga Culturală, Așezămintele și Eforiile spitalicești și alte asemenea, precum și aceia ai societăților fără scop lucrativ sub care se înțeleg acelea cari nu împart sub nici o formă beneficii membrilor lor, ci le întrebuințează în scop de utilitate publică.

Profesioniștii liberi angajați de întreprinderi, cu onorarii, sau cu salarii fixe lunare în calitate pe care le-o conferă profesiunea lor și cari sunt impuși la impozitul profesional sunt exceptați. Nu sunt exceptați acei profesioniști, cari deși sunt impuși la impozitul profesional sunt de fapt și funcționari, cu atribuțiuni administrative în întreprindere, cum ar fi: director, administrator, șefi, impiegați, etc.

Nu sunt în fine supuși acestui impozit ziariștii, adică personalul tehnic, redacțional și administrativ al ziarelor.

Este dela sine înțeles, că toți funcționarii de stat, inclusiv cei ai caselor Autonome, sau ai altor organizațiuni de Stat, cum ar fi funcționarii județelor și comunelor, nu sunt supuși acestui impozit.

3. *Calculul impozitului.* — Art. 1 al legii prevede, că impozitul se așază asupra salariului brut inclusiv accesoriile arătate la punctul de mai sus, iar calculul se face pe tranșe (porțiuni) de venituri, în modul următor.

Până la 12.000 Lei salariu brut lunar, scutit de impozitul excepțional: dela 12.001—15.000 Lei salariu brut lunar, la un impozit excepțional de 5 la sută; dela 15.001—20.000 Lei, salariu brut lunar, la un impozit excepțional de 6 la sută; dela 20.001—25.000 Lei, salariu brut lunar, la un impozit excepțional de 7 la sută, dela 25.001—30.000 Lei, salariu brut lunar la un impozit excepțional de 8 la sută; dela 30.001—50.000 Lei salariu brut lunar, la un impozit excepțional de 10 la sută; dela 50.001—70.000 Lei, salariu brut lunar, la un impozit excepțional de 15 la sută; dela 70.001—100.000 Lei, salariu brut lunar, la un impozit excepțional de 20 la sută; dela 100.001—150.000 Lei, salariu brut lunar, la un impozit excepțional de 30 la sută.

După cum se arată în art. 1 din lege, impozitul excepțional, este independent de impozitul pe salarii, prevăzut de art. 43 din legea contribuțiilor directe, în calculul cărui nu se ține seamă de reducerea veniturilor, prin aplicarea impozitului excepțional.

Pentru a se înțelege mai bine modul de calculare a impozitului excepțional, dăm mai jos un exemplu:

Un funcționar particular, are un salariu brut lunar de 16.000 Lei, o indemnizație de chirie de 3000 Lei lunar și altă indemnizație primită în mod incidental (gratificație, tantiemă, etc.) de Lei 8000. Toate aceste sume primite într-o singură lună însumează 27.000 Lei.

Conform art. 1 din lege se reduce minimum de 12.000 Lei, scutit de impozit, iar restul se taxează astfel:

Dela 12.000—15.000 Lei cu 5 la sută delă 15.001—20.000 Lei cu 6 la sută; delă 20.001—25.000 Lei cu 7 la sută.

Suma rezultată ca impozit excepțional, se înscrie în statele lunare de vărsare a impozitului pe salarii prevăzute de art. 43 din legea contribuțiilor directe, într-o rubrică separată, sub denumirea „impozit excepțional pe 1932”.

Cum se va face vărsarea impozitelor.

Pentru ușurarea întocmirii statelor se atașează la instrucțiunile de față o tabelă de calcul. Din această tabelă se vede ce impozit excepțional se cuvine pentru fiecare salariu în parte.

4. Vărsarea impozitului. — Impozitul excepțional se va înscrie într-o rubrică separată, pe statele lunare de plată salariilor funcționarilor particulari și se varsă la Stat, odată cu impozitul pe salarii adică în luna următoare celei în care s'a făcut reținerea conform art. 47 din legea contribuțiilor directe.

Nici o sumă nu se va primi la casele Statului fără a se fi făcut în prealabil, verificarea calculului impozitului, de către serviciile de constatare, ale percepțiilor și administrațiilor financiare. Acestea sunt obligate să vizeze statele.

Dispozițiile din instrucțiunile de aplicare a legii contribuțiilor directe, privitor la vărsarea impozitului pe salarii, sunt aplicabile în totul și pentru impozitul excepțional.

Incassarea la Stat a acestui impozit se face la art. 6 din bugetul ordinar al anului 1932.

Pentru a se urmări rendamentul acestui impozit, percepțiile și administrațiile financiare, unde se face vărsarea, vor ține și situații separate și vor comunica în fie care lună, serviciului de constatare, din direcția contribuțiilor directe suma încasată în contul acestui impozit.

5. Sancțiuni. Dacă impozitul excepțional nu se varsă la Stat, în termenul prevăzut la punctul 4 de mai sus, se va aplica amendă egală cu dobitul impozitului conform art. 105 din legea contribuțiilor directe. Această sancțiune se aplică distinct de sancțiunea pentru vărsarea în termen a impozitului pe salarii, propriu zis.

Toate întreprinderile particulare sunt obligate să depună la percepția fiscală respectivă în termen de 10 zile, socotite delă data de 28 Decembrie 1931, de când s'a publicat legea de față în „Monitorul Oficial”, tablouri nominale de funcționarii ce aveau în serviciu, la data de 19 Noembrie 1931, cu indicația salariului și acceșiilor existente la aceea dată.

Întreprinderile particulare cari nu vor depune tabloul în termen arătat, sunt supuse unei amenzi de 5000—100.000 Lei,

Percepțiile, primind tablourile le vor pune la dispoziția serviciilor de constatare, spre a se face verificarea cu ocazia vărsării impozitului, o asemenea verificare va servi la micșorarea salariilor, taxele cu impozitul excepțional față de salariile existente la 19 Noembrie 1931.

Micșorarea de salarii, ce se va constata că s'a făcut în scopul fraudulos, de a nu se plăti impozitul excepțional se va pedepsi cu o amendă egală cu de zece ori impozitul, sustras pe această cale. Amenda se aplică întreprinderii.

Organele fiscale sunt obligate cu ocazia verificărilor ce sunt datoare să facă să se sesizeze de abaterile constatate și să aplice sancțiunile prevăzute de lege.

Amenzile se aplică de către funcționarii fiscalului prin dresare de procese verbale de contravenție, în conformitate cu art. 111 din legea contribuțiilor directe, care se aplică și în aceste cazuri.

Copie de pe procesul verbal de contravenție aprobat de Minister se notifică contribuabilului care are drept la apel la tribunalul locului unde s'a săvârșit contravenția, în termen de 20 zile delă notificare.

Impozitul excepțional pe tantieme.

Art. 2 al legii prevede înființarea unui impozit excepțional asupra tantiemelor membrilor din consiliile de administrație, comitetelor de direcție, administratorilor delegați și censorilor societăților anonime.

Impozitul excepțional, pe tantieme, este deosebit de impozitul mobilier care se percepe în baza art. 22 și 23 din legea contribuțiilor directe. Impozitul excepțional se aplică asupra venitului brut, fără să se țină seamă de impozitul mobilier, și deci de diminuarea venitului prin aplicarea lui.

Legea prevede că tantiemele, ce se vor încasa în anul 1932, cum și cele exigibile în anul 1932, sunt supuse impozitului excepțional. Nu mai poate fi deci nici o discuție asupra exigibilității impozitului. Prin urmare, ce se va încasa ca tantieme în 1932, indiferent de anul în care s'a produs beneficiul este impozabil. Pentru tantiemele ce se vor acorda pe 1932, din beneficiul anului 1931, impozitul este datorat din momentul exigibilității tantiemelor, adică din momentul în care adunarea generală a acționarilor a decis atribuirea lor, conform art. 25 din legea contribuțiilor directe, indiferent de data achitării lor.

1. Calculul și vărsarea impozitului. — Calculul impozitului excepțional pe tantieme se face pe tranșe de venituri ca și la impozitul excepțional pe salarii. Cotele fixate sunt:

Dela 50—100.000 Lei anual un impozit excepțional de 8 la sută; delă 100.001—200.000 Lei anual un impozit excepțional de 9 la sută; delă 200.001—300.000 Lei anual un impozit excepțional de 10 la sută; delă 300.001—500.000 Lei anual, un impozit excepțional de 11 la sută, delă 500.000 Lei anual în sus un impozit excepțional de 12 la sută.

Tantiema sub 50.000 Lei acordată anual unei persoane nu este supusă impozitului excepțional, taxarea fiind prevăzută de lege, numai pentru sumele superioare acestui minim impozabil.

De exemplu: o persoană care a primit tantiemă de 280.000 Lei, va fi fixată astfel: Primit 50.000 Lei scutiți.

Dela Lei 50.001—100.000 cu cota de 8 la sută, dela 100.001—200.000 cu cota de 10 la sută.

Dacă acelaș persoană a primit odată 90.000 Lei și a doua oară 120.000 Lei ca tantieme, ambele sume se cumulează și se taxează astfel: Totalul tantiemei 210.000 Lei.

Primit: 50.000 Lei scutiți.

Dela Lei 50.001—100.000 impozit 8 la sută, dela 100.001—200.000 impozit 9 la sută, dela 200.001—210.000 impozit 10 la sută.

La finele acestor instrucțiuni se află atașată o tabelă de calculat a impozitului excepțional pe tantieme.

Societățile anonime sunt datorare să rețină impozitul excepțional și să-l verse la casele Statului, odată cu impozitul mobilier.

Impozitul excepțional se consideră reținut de drept din momentul exigibilității venitului. El aparține Statului chiar din acel moment.

Vărsarea impozitului se va face cel mai târziu până la finele lunii ce urmează aceleia în care el devine exigibil. Odată cu impozitul se va prezenta la Cassa Statului un tablou nominal de persoanele cărora li s'a atribuit tantieme, domiciliul și suma ce li s'a atribuit, cum și copie certificată de pe procesul verbal al adunării generale prin care s'a decis distribuirea beneficiului.

Tabloul va servi pentru impunerea la global a beneficiarilor.

Impozitul se va încasa la art. 6 din bugetul ordinar pe 1932.

Sanctiuni.

2. Sanctiuni. — Dacă impozitul excepțional nu se varsă în termenul legal, se va aplica o amendă, cu îndoitul impozitului excepțional, conform art. 105 din legea contribuțiilor directe.

Dacă organele fiscale vor constata că tantiemele au fost micșorate fraudulos, întreprinderea va fi supusă unei amenzi egale cu de zece ori impozitul sustras.

Constatarea contravențiilor se face de către funcționarii fiscului, prin dresare de procese verbale, care se comunică în copie părților cu drept de apel la tribunalul local.

Dispozițiunile art. 111 din legea contribuțiilor directe sunt aplicabile la dresarea actelor de contravenție.

Nouile timbre fiscale mobile.

Pe ziua de 1 Martie a. c., se vor pune în circulație noui timbre mobile fiscale de 10, 30 și 50 bani: 1, 2, 3, 5, 7, 10, 11, 20, 50 și 100 Lei.

Aceste timbre mobile sunt de formă dreptunghiulară 26/42 mm., având la partea de sus cuvântul „România”, în mijloc efigia M. S. Regelui, iar în partea de jos timbrul fiscal și valoarea.

Culorile nouilor timbre ce se vor pune în circulație sunt următoarele:

Pentru timbrele mobile de 10 bani culoarea orange.

Pentru timbrele mobile de 30 bani culoarea verde.

Pentru timbrele mobile de 50 bani culoarea violet.

Toate aceste timbre au chenarul dințat și un fond în linii de același culoare.

Pentru timbrele mobile de 1 Leu culoarea sepia închisă.

Pentru timbrele mobile de 2 Lei culoarea albastră.

Pentru timbrele mobile de 3 Lei culoarea albastru închisă.

Pentru timbrele mobile de 5 Lei culoarea roșie.

Pentru timbrele mobile de 7 Lei culoarea violetă.

Toate aceste timbre au fondul și chenarul într-o singură culoare.

Pentru timbrele de 10 Lei va fi fondul de culoare violet, iar chenarul și efigia de culoarea sepia roșcat.

Pentru timbrele de 11 Lei va fi fondul de culoare orange, iar chenarul și efigia de culoare roșie.

Pentru timbrele de 20 Lei va fi fondul brun, iar chenarul și efigia de culoare verde.

Pentru timbrele de 50 Lei va fi fondul albastru deschis, iar chenarul și efigia de culoare verde închis.

Pentru timbrele de 100 Lei va fi fondul de culoare oliv, iar chenarul și efigia de culoare verde închis.

Actualele timbre mobile aflate în comerț vor fi valabile până la 1 Mai 1932, dela care dată nu vor mai putea fi întrebuințate.

Se vor putea însă preschimba cu cele din noua emisiune, până la data de 1 Iulie 1932.

CRONICA

Stampilarea bancnotelor. „Banca Națională a României” publică următoarea desmînțire:

„Față de sunurile ce s'au răspândit în ultimul timp că biletele B. N. R., vor fi stampilate, sunuri desmînțite de președinția Consiliului de miniștri, Banca Națională opune deasemenea desmînțirea sa cea mai categorică.

O asemenea măsură dăunătoare intereselor generale nici nu poate fi concepută”.

*

O acțiune a băncilor săsești. „Revisions-verbant”-ul băncilor săsești a lansat un apel către deponenții băncilor săsești, apel semnat de 21 de bănci membre a numitei organizații. Se cere deponenților, în interesul lor propriu, ca și al băncilor, ca având în considerare situația actuală să nu-și retragă depunerile dela bănci. Li se pune însă în vedere plata regulată a dobânzilor.

Cu toată disciplina și solidaritatea cunoscută a compatrioților noștri sași, acțiunea pare a avea puține șanse de reușită.